

Rabbi Yaakov Yosef of Polnoye
Toldot Yaakov Yosef
Parshas Pekudei

These are the reckonings of the Mishkan, the Mishkan of Testimony, which were reckoned by the command of Moshe, by the hand of Isamar the son of Aharon the Kohen (38:21).	אלה פקודי המשכן משכן העדות אשר פקד על-פי משה (ב"ד איתמר בן-אהרן הכהן) (לח, כא)
And the questions are many, since the Torah is eternal and applies at all times and to every person, and this is wondrous.	והשפלות רבו, מאחר שהתורה נצחית והוא נוהג בכל עת וזמן ובכל אדם, וזה פלאי
Furthermore, what [is meant by] “these”?	“ועוד, מאי” אלה
Furthermore, the repetition of “the Mishkan, the Mishkan”?	“ועוד, כפל המשכן משכן
And our Sages expounded (Shemot Rabbah 51:3) that it was taken as collateral twice, etc.—what is its relevance here?	וחז"ל דרשו (שמ"ר נ"א, ג') שנתמשכן ב' פעמים וגו', מה ענינו לכאן
Furthermore, what is the meaning of the reckoning being specifically by Moshe and by the hand of Isamar, etc.?	ועוד, מה ענינו הפקידה דוקא למשה וב"ד איתמר וגו'
And incidentally, we will explain the commandment (Devarim 25:17–18) “Remember what Amalek did to you...”, that it was “he struck the hindmost of you,” etc.—a blow to the hind, cutting circumcisions and casting them upward (Tanchuma, Teitzei 10).	ואגב נבאר מצוה (דברים כ"ה, י"ז-י"ח) “זכור את אשר עשה לך עמלק”, שהוא “ויוציב בך” וגו', מפת (זנב, חותך מילין וזרקו כלפי מעלה (תנחומא תצא י
To understand this matter—that for this, there is a war for Hashem against Amalek from generation to generation.	להבין ענינו זה שיהיה עבור זה מלחמה לה' בעמלק מדור דור
And it appears to me what the Alshich wrote at the end of Malachi (3:22–24): “Remember the Torah of Moshe My servant...” “Behold, I am sending you Eliyahu the prophet...” “And he shall turn the heart of the fathers to the children...” etc.	ונראה לי דכתב האלשיך סוף מלאכי (ג, כ"ב-כ"ד): “זכרו תורת משה עבדי” וגו' “הנני שלח לכם אליה הנביא” וגו' “והשיב לב אבות על בנים” וגו'
And he explained that the destruction of the First Temple was because they abandoned My Torah (Yirmiyahu 9:11), and the Second Temple was destroyed because of baseless hatred (Yoma 9b).	ופירש, כי חרפו בית ראשון הנה על עזבכם את תורתי (ירמיה ט, י"ב), ובית שני נחרב על שנאת הנם (יומא ט:).
And to rectify that sin through two things, so they will merit to build the Third Temple, which is the final one—He said: “Remember the Torah of Moshe My servant”—to rectify the sin of the destruction of the First House.	ולתקן החטא שהוא בשני דברים כדי שיזכו לבנות בית שלישי שהוא האחרון – אמר: “זכרו תורת משה עבדי” – לתקן חטא של חרפו בית א'
And corresponding to the rectification of the second sin, He said: “Behold, I am sending...” so they will merit peace, etc.	ונגד תיקון חטא ב' אמר: “הנני שלח” וגו' – שיזכו לשלום וגו'
And may your soul delight in understanding.	וידפח"ח
And it appears to me that what our Sages said—that the destruction of the First Temple was because they abandoned My	ול' נראה דמה שאמרו חז"ל חרפו בית א' על עזבכם את תורת, דאם הנה בטול תורה ביניהם, ודאי הוא נגלה ומפורסם

Rabbi Yaakov Yosef of Polnoye
Toldot Yaakov Yosef
Parshas Pekudei

Torah—if there had truly been neglect of Torah among them, surely it would have been obvious and well-known.	
And if so, why, when he asked the sages and the prophets [why the Temple was destroyed], did they not explain it?	ואם כן, מאי טעמא כְּשֶׁשָׂאֵל לְחֻכָּמִים וְלִנְבִיאִים – מַאי טַעְמָא לֹא פְּרָשְׁוּהוּ?
And so too, the great commentators questioned this, in the <i>Megillas Setarim</i> of Rabbeinu Yonah—see the <i>Maharsha</i> .	וְכֵן הִקְשׁוּ גְדוּלֵי הַמְּפָרָשִׁים, בְּמַגִּלַּת סֵתָרִים דְּרַבֵּינוּ יוֹנָה – עֲנֵן בְּמוֹהַר־שׁ״א
Rather, certainly these Torah scholars were engaged in Torah.	אַלֵּא וְדַאי עָסְקוּ בַּתּוֹרָה אֱלֹו הַתְּלַמִּידֵי חֻכָּמִים
And as long as there was unity between the masses and the Torah scholars—even though there was baseless hatred among the scholars, as stated in the Gemara Yoma (ibid)—	וְכָל זְמַן שֶׁהָיְתָה אֶחָדוּת בֵּין הַמּוֹנִי עִם הַתְּלַמִּידֵי חֻכָּמִים, אַף־עַל־פִּי שֶׁהָיְתָה שִׁנְאָת חֲנָם בֵּין תְּלַמִּידֵי חֻכָּמִים – (כְּדֹאִיתָא בְּשׁ״ס דִּיּוֹמָא (שָׁם
nevertheless, the Torah would protect and shield everyone.	מִכָּל מְקוֹם הָיְתָה הַתּוֹרָה מְגֹן וּמִצִּיל עַל כָּלֵם
Not so when the hatred of the masses against the Torah scholars intensified, and there was division between them—	מִה שָׂאִין כֵּן כְּשֶׁגָּבְרָה הַשִּׁנְאָה שֶׁל הַמּוֹנִי עִם הַתְּלַמִּידֵי חֻכָּמִים, וְהָיָה פִּירוּד בֵּינֵיהֶם
they were not able to protect those who were not engaged in Torah.	לֹא הָיוּ יְכוּלִּין לְהִגֵּן עֲלֵיהֶם – עַל אֱלֹו שֶׁלֹּא עָסְקוּ בַּתּוֹרָה
And this is what it means: “because they abandoned My Torah,” and it is explained in the Midrash Eichah (Petichta 2), that it refers to their abandonment of the Torah scholars—see there.	וְזֶהוּ שֶׁאָמַר: "עַל עֲזָבְכֶם אֶת תּוֹרַתִּי", וּפְרָשׁ בְּמִדְרַשׁ אֵיכָה (פְּתִיחָתָא דְּאֵיכָ"ר סִימָן ב') – דִּקְאִי עַל עֲזָבְכֶם הַתְּלַמִּידֵי חֻכָּמִים – עֲנֵן שָׁם
Only that the Midrash interprets it as not supporting them—see there.	רַק שֶׁפִּירוּשׁ הַמִּדְרַשׁ קָאִי עַל שֶׁלֹּא הִתְזַיְקוּ בִּידֵם – עֲנֵן שָׁם
But according to our interpretation, it is literal: due to hatred and division of hearts, no one protects his fellow.	וְלִדְבָרֵינוּ – קָאִי כְּפִשּׁוּטוֹ: עַל שִׁנְאָה וּפִירוּד לְכַבּוֹת – אֵין אֶחָד מְגֹן עַל חֲבִירוֹ
As I have written in my explanation of what the <i>Tur</i> wrote in <i>Orach Chaim</i> , laws of Rosh Hashanah (Siman 581), in the parable of the dignitaries of the country who went out to greet the king:	כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי בְּבִיאוּר מַה שֶׁכָּתַב הַטּו"ר או"ח הַלְכוֹת ר"ה (סִימָן תַּקפ"א) בְּמִשְׁלַל גְּדוּלֵי הַמְּדִינָה שֶׁיֵּצְאוּ לִקְרֹאת הַמֶּלֶךְ
If they acted on behalf of the people, it is favorable—see there.	אִם עָשׂוּ בִּשְׁלִיחוֹת הַמְּדִינָה – מוֹטָב, עֲנֵן שָׁם
Therefore, the First Destruction was due to the hatred of the masses toward the Torah scholars.	אִם כֵּן – חֲרָבָן רֵאשׁוֹן – עָלֹו לְשִׁנְאָת הַמּוֹנִי עִם הַתְּלַמִּידֵי חֻכָּמִים
Not so [with] the destruction of the Second Temple, when the accusation fell upon the Torah scholars themselves.	מִה שָׂאִין כֵּן חֲרָבָן בֵּית שְׁנִי, שֶׁנִּפְלָה קִטְיָגוֹרִיָּא בְּתַלְמִידֵי חֻכָּמִים עֲצָמָן
And this is what our Sages said (Yoma ibid): that they would eat with one another, and stab one another with the swords of their tongues.	וְזֶה שֶׁאָמְרוּ חֲזו"ל (יוֹמָא שָׁם): שֶׁאֻכְלִין זֶה עִם זֶה, וְדוֹקְרִים זֶה אֶת זֶה בְּחֻרְבוֹת שְׁבִלְשׁוֹנָם

Rabbi Yaakov Yosef of Polnoye

Toldot Yaakov Yosef

Parshas Pekudei

As it says (Yechezkel 21:17): “Sword... etc.”	שְׁנַאמֶר (יְחִזְקֵאל כ"א, י"ז): "מְגֹרִי וגו'
And this means—as the Maharsh”a wrote on the Mishnah (Avos 3:3) “Three who ate...”—that even after the fact, ideally nothing good comes from large gatherings of people for eating.	וְלִי, דְּכַתְבַּת מוֹהֲרֵשׁ"א בְּמִשְׁנָה (אָבוֹת פ"ג מ"ג) "שְׁלֹשָׁה שָׁאֲכָלוּ, בְּדִיעְבַּד – דְּלִפְתַּחְלָה אִין דְּבַר טוֹב יִוצֵא בְּמִסְבַּת אֲנָשִׁים הֶרְבֵּה לְאָכִילָה
For this reason it is written (Shemos 23:25): “And you shall serve the Lord your God, and He shall bless your bread” – in singular form.	דְּלִכְן בְּתִיב (שְׁמוֹת כ"ג, כ"ה): "וְעַבַּדְתָּם אֶת ה' אֱלֹהֵיכֶם – וַיְבָרֶךְ אֶת לֶחֶמְךָ" – לְשׁוֹן יְחִיד
And the established advice is to engage in Torah... etc., and may your soul delight in understanding.	וְנִעְצָה הִנְעִיצָה – שְׂעִיעֶסוֹק בַּתּוֹרָה וגו', וְדַפְחָה
And they not only were not acting post-facto, but were intentionally eating together in large gatherings.	וְהֵם – לֹא דִי שְׁלֹא הָיוּ בְּדִיעְבַּד, אֲלֵא שְׁאוּכְלִין זֶה עִם זֶה לְכַתַּחְלָה בְּמִסְבַּה הֶרְבֵּה
And the remedy is to engage in Torah.	וְהַתְקַנָּה – לְעֶסוֹק בַּתּוֹרָה
But instead, they would stab each other with the swords of their tongues—	– וְהֵם – דּוֹקְרִין זֶה אֶת זֶה בְּחֶרְבוֹת שְׁבִלְשׁוֹנָם
in order to show off their sharpness, like a sharp sword, to pierce the other who is greater than them.	לְהִרְאוֹת חֲרָפוֹת שְׁלֵהֶם כְּחֶרֶב חֲדָה – לְדַקּוֹר אֶת הַשְּׂנִי, שֶׁהוּא גְדוֹל מִמֶּנּוּ
And this caused the destruction of the Second Temple, and the lengthening of the exile until this sin is repaired.	וְזֶה גָרַם חֲרָבֹן בֵּית שְׁנִי, וְנֶאֱרָכוּ יְמֵי הַגָּלוּת – עַד שֶׁיִּתְקַן חֲטָא זֶה
And this is what it says (Hoshea 10:2): “Their heart is divided; now they are guilty.”	"וְזֶה שְׁאָמַר (הוֹשֵׁעַ י', ב'): "חֵלֶק לִבָּם, עַתָּה יֵאָשְׁמוּ
For the Torah scholars are the heart of Israel, as it says (Shoftim 5:9): “My heart is with the lawgivers of Israel.”	כִּי הַתְּלִמְיָדִי חֲכָמִים – הֵם לִבָּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׁכָתוּב "(שׁוֹפְטִים ה', ט): "לִבִּי לְחֹקְמֵי יִשְׂרָאֵל
And when there is division between them, their heart is divided.	וּכְשִׁישׁ פִּירוּד בֵּינֵיהֶם – חֵלֶק לִבָּם
And as is written in the <i>Tikkunim</i> (Tikkunei Zohar 161b): “Praiseworthy are all who wait for Him” (Yeshayahu 30:18)—see there.	וְכִמוֹ שְׁכָתוּב בְּתִיקּוּנֵים (תִּיקּוּנֵי זוֹהַר תכ"א נ"ב): "אֲשֶׁרִי כָּל חֹכֵי לוֹ" (יִשְׁעְיָה ל', י"ח) – עֵינֵי שָׁם
And it [the verse “אלה”] is the numerical value of “Elah” (אלה).	"וְהוּא גִימַטְרִיָּא "אֵל"ה
And this appears to me [to be] the explanation of the verses in Tehillim (12:3): “With a heart and a heart they speak.”	וְזֶה נִרְאֶה לִי פִירוּשׁ פְּסוּקֵי תְהִלִּים (י"ב, ג'): "בְּלֵב וּלֵב יִדְבְּרוּ
For “לבם” (their heart) has the numerical value of 72, [which corresponds to] the Name ע"ב.	כִּי "לִבָּם" מְסַפְרוֹ ע"ב – שָׁם ע"ב
And now their heart is divided, and it became two hearts.	וְעַתָּה – חֵלֶק לִבָּם, וְנִעְשׂוּ שְׁנֵי לִבָּבוֹת

Rabbi Yaakov Yosef of Polnoye

Toldot Yaakov Yosef

Parshas Pekudei

And this is what it says: “With a heart and a heart” — which also equals 72, like “לבם.”	וְזֶהוּ שְׁאָמַר: "בְּלֵב וּלֵב" – מִסְפְּרוֹ ע"ב כְּמוֹ "לֵבָם".
And this caused, Heaven forbid, a separation between the first two letters of the Name and the latter two.	וְזֶה גָרַם ח"ו פִּירוּד בֵּין ב' אוֹתִיּוֹת רִאשׁוֹנוֹת שֶׁל הַשֵּׁם – לֵב' אַחֲרוֹנוֹת.
Therefore its punishment is also: “May Hashem cut off...” (Tehillim ibid, 4), which has two meanings, so to speak—and understand this.	לֵכֵן עֲנָשׁוּ גַם-כֵּן: "יִכְרֹת ה'" (תְּהִלִּים שָׁם, ד') – יֵשׁ בּוֹ ב'. פִּירוּשִׁים כְּבִיכּוֹל, וְהִבֵּן.
And this is [the meaning of] what Amalek did—he is the evil inclination, as the Alshich wrote (see there: Devarim 25:18).	וְזֶהוּ שְׁעֲשֵׂה עֲמָלֵק – הוּא הַיָּצָר הָרָע, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב (הַאֲלִשִּׁיךְ וְגו', עַיִן שָׁם (דְּבָרִים כ"ה, י"ח).
And this seems to me [the meaning of]: “He struck the hindmost of you” — a blow to the hind.	וְזֶה נִרְאֶה לִי: "וַיִּזְנֹב בָּךְ" – מַכַּת זָנָב.
Meaning: that this limb (the male organ) causes unity.	ר"ל – כִּי אֵיבָר זֶה גוֹרֵם אֶחָדוּת.
And he (Amalek) caused separation below among Israel, and Heaven forbid causes separation of the letters of the Name above, as explained above.	וְהוּא עֲשֵׂה פִירוּד לְמַטָּה בֵּין-יִשְׂרָאֵל, וְח"ו גוֹרֵם פִּירוּד אוֹתִיּוֹת הַשֵּׁם לְמַעְלָה, כְּנ"ל.
And this is what it says: “He cut the circumcisions and cast them upwards”—and understand this.	וְזֶהוּ שְׁאָמַר: "חָתַךְ מִלִּין וַיִּזְרְקוּ כָלֶפֶי מַעְלָה", וְהִבֵּן.
And therefore: “For a hand is on the throne of Kah” (Shemos 17:16),	(וְלִכֵּן: "כִּי-יָד עַל-כִּסֵּי ז'-ה" (שְׁמוֹת י"ז, ט"ז).
for the Name [of Hashem] is not complete all the days of the exile because of baseless hatred,	שְׁאִין הַשֵּׁם שְׁלֵם כָּל יְמֵי מִשְׁךְ הַגְלוּת עֲבוּר שְׁנֵאת חֲנָם,
until the future time when the chametz, which is the evil inclination, will be removed,	עַד לְעֵתִיד שְׂיִבְעֵר חֲמֵץ – הוּא הַיָּצָר הָרָע,
through the sending of Eliyahu the prophet,	עַל-יְדֵי שְׂיִשְׁלַח אֱלִיָּהוּ הַנָּבִיא.
“And he will return the heart of the fathers to the children and the heart of the children to their fathers” (Malachi 3:24),	וְהָשִׁיב לֵב אֲבוֹת עַל-בָּנִים וְלֵב בָּנִים עַל-אֲבוֹתָם"" ((מְלָאכִי ג', כ"ד.
for there was separation between the masses—called “children”—and the fathers, who are the Torah scholars,	שֶׁהָיָה פִירוּד בֵּין הַמוֹנִי עִם הַנִּקְרָאִים בָּנִים, וּבֵין הָאֲבוֹת – שֶׁהֵם הַתְּלִמִּידֵי חֻכְמִים.
which caused the destruction of the First Temple.	שֶׁהוּא גָרַם חֲרָבָן בֵּית ראשון.
And this causes the Second [Temple's] destruction,	וְזֶה גוֹרֵם חֲרָבָן ב'.
for division was made among the Torah scholars themselves due to livelihood jealousy,	שֶׁנַּעֲשֵׂה פִירוּד בֵּין תְּלִמִּידֵי חֻכְמִים עֲצָמָם מִחֲמַת קְפוּחַ פֶּרֶנְסָה,
as I have written about this elsewhere.	כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי בְּזֶה בְּמָקוֹם אֲחֵר.
Therefore, it says twice: “He will return the heart of the fathers to the children and the heart of the children to their fathers,”	וְלֵכֵן כָּפַל ב' פְּעָמִים: "וְהָשִׁיב אֲבוֹת עַל בָּנִים וּבָנִים עַל אֲבוֹתָם",

Rabbi Yaakov Yosef of Polnoye
Toldot Yaakov Yosef
Parshas Pekudei

to rectify the two aforementioned matters.	לְתַקֵּן שְׁנֵי הַדְּבָרִים הַנִּזְכָּרִים
Then our Redeemer will come speedily in our days, Amen, may it be His will.	אָז יָבוֹא גּוֹאֲלֵנוּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ – אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן